

Pohjoisen Keski-Suomen
TYÖLLISYYSALUE

ÄÄNEKOSKI

2.4.2026

POHJOISEN
KESKI-SUOMEN
TYÖLLISYYSALUEEN
TOIMENPIDEOHJELMA
VUOSILLE 2026-2028

Sisällys

Yleistä	2
Yhteys Äänekosken kaupunkistrategiaan	3
Nykytila ja toimintaympäristö	3
Kärkitavoitteet ja toimenpiteet	8
<i>Vaikuttavat elinkeinot</i>	8
<i>Kestävä ympäristö</i>	9
<i>Hyvä elämä</i>	10
Mittarit	11
Raportointi ja seuranta	11

Muutospäivämäärä	Mitä muutettu/tehty	Muutoksen tekijä(t)

Yleistä

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue koostuu 13 kunnasta ja sijaitsee Keski-Suomen pohjoisosassa. Vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki. Työllisyysalueen muodostavat Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski.

Työllisyysalueen tehtävä on kunnille lakisääteinen ja järjestämisvastuu tehtävistä on vastuukunnalla. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen tehtävänä on tuottaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023), työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulosta annetussa laissa (383/2023), työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa (381/2023), työttömyysturvalaissa (1290/2002), kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (681/2023) työvoimaviranomaiselle määrättyt tehtävät.

Lain mukaan työllisyysalueen tavoitteena on turvata osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistää uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 1. luku 1 §).

Tuotamme ystävällistä ja asiantuntevaa neuvontaa, ketterää rekrytointitukea ja vaikuttavia koulutus- ja valmennusratkaisuja työnhakijoille. Työnantajille tarjoamme tukea osaavan työvoiman saatavuuteen erilaisilla työllistymistä tukevilla toimenpiteillä. Tavoitteemme on vahvistaa alueen elinvoimaa ja helpottaa työllistymistä paikallisesti.

Yhteys Äänekosken kaupunkistrategiaan

Vaikuttavat elinkeinot

Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen ja työelämän murrokseen sopeutuminen yhteistyössä oppilaitosten, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Kestävä ympäristö

Pienennämme aktiivisesti oman toimintamme aiheuttamaa kuormitusta ympäristölle ja vahvistamme hiilinieluja,

Hyvä elämä

Mahdollistamme elinikäisen kehittymisen ja rakennamme osallisuutta, jotta jokainen on osa jotakin yhteisöä.

Nykytila ja toimintaympäristö

Työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Työllisyysalueen tehtävä on uusi kunnille siirtynyt lakisääteinen tehtävä, josta on tehty yhteistoimintasopimus 13 kunnan kanssa. Yhteistoiminta-alueen järjestämisvastuu on Äänekoskella. Yhteistoiminta-alueen päätösvaltaa käyttää vastuukunnan organisaatiossa toimiva Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunta. Lautakunta toimii työllisyysalueen työvoimaviranomaisena ja siinä on jäseniä jokaisesta sopijakunnasta.

Työllisyysaluelautakunnan talousarvion tulot 7,8 milj. euroa koostuvat sopimuskunnilta laskutettavista yhteistoiminnan maksuosuuksista. Työllisyysaluelautakunnan toteutuneet vuoden 2025 menot olivat 6,7 milj. euroa ja tulot 6,7 milj. euroa.

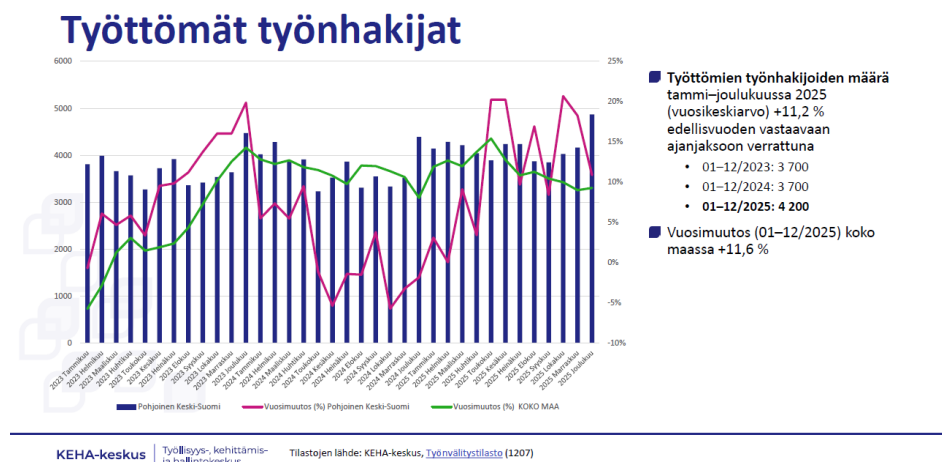
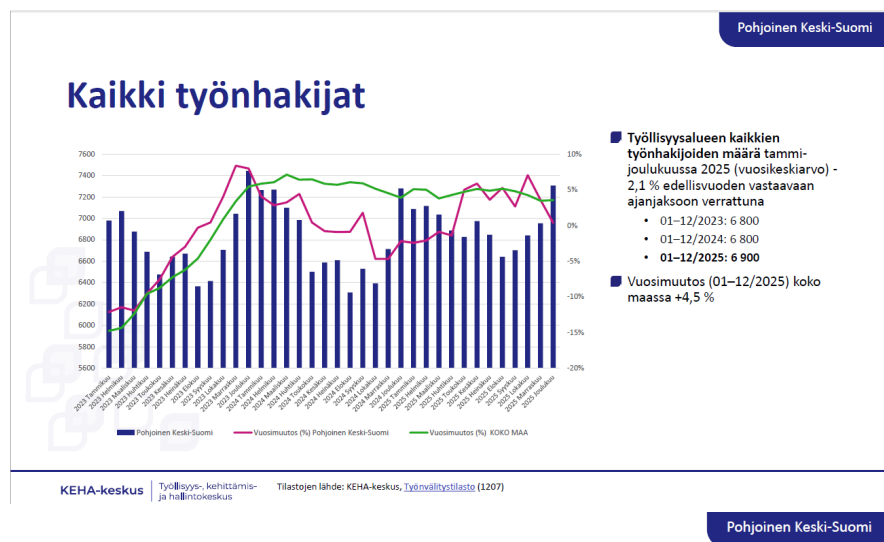
Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen palvelut jaettiin vuoden 2025 aikana seuraaviin kokonaisuuksiin:

- Työnhakija-asiakkaiden alkupalvelu
- Työnhakija-asiakkaiden henkilöasiakaspalvelu

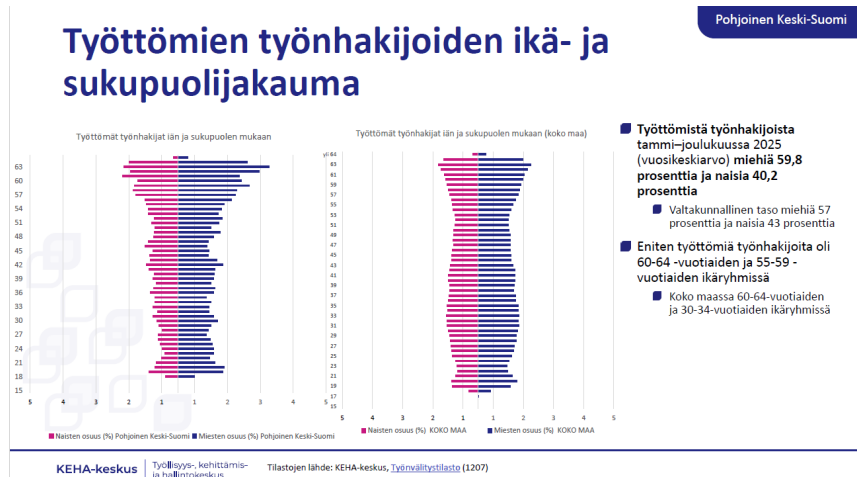
- Työnantaja- ja yrityspalvelut
- Ammatinvalinta- ja uraohjauspalvelut
- Työkykykoordinaattorin palvelut
- Palveluhankinnat
- Maksatus- ja tukipalvelutehtävät

Näissä tehtävissä työllisyysalueella on yhteensä 68 vakituista vakanssia ja lisäksi on rekrytoitu määräaikaisiin tehtäviin ruuhkanpurkajia ja sijaisia.

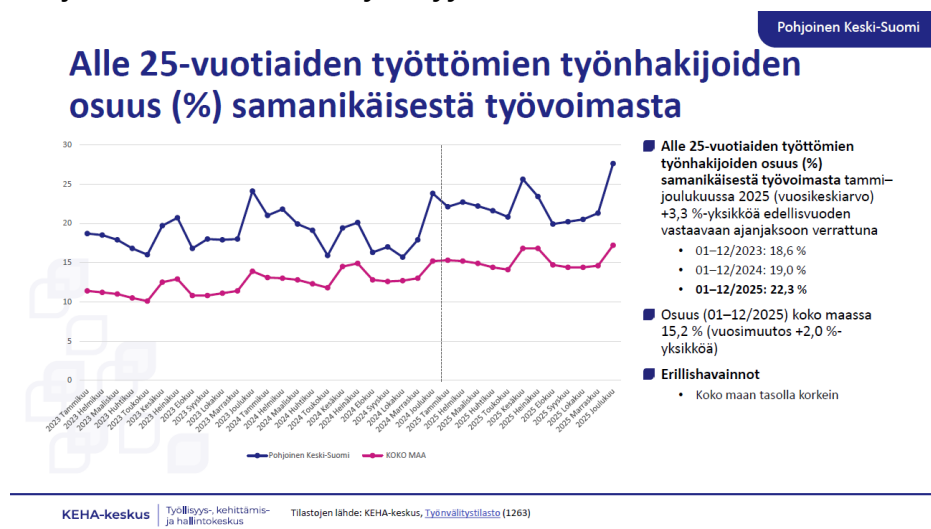
Vuoden 2025 keskimääräinen työnhakija-asiakkaiden määrä oli 6900 henkilöä, josta työttömien työnhakijoiden määrä oli 4200 henkilöä.

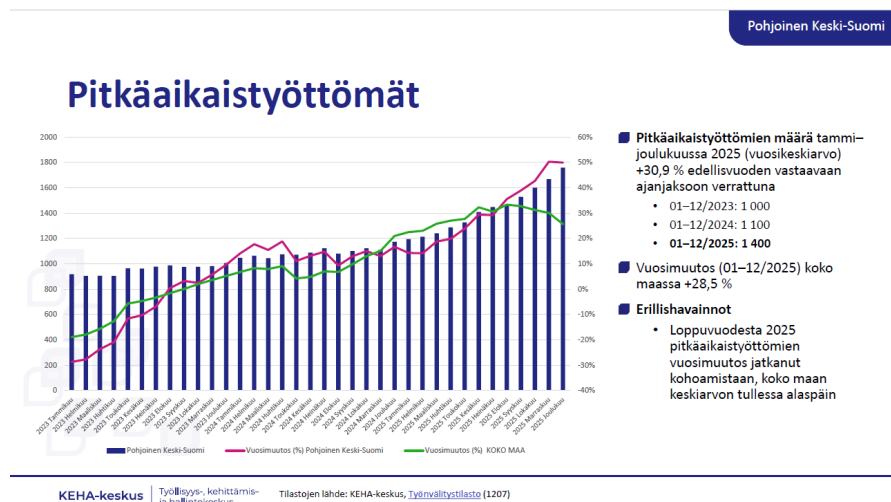
Eniten työttömiä työnhakijoita on 60-64 -vuotiaiden ja 55-59 -vuotiaiden ikäryhmissä.

Nuorisotyöttömyys alle 25-vuotiaiden osalta on suurinta koko Suomessa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella.

Samoin myös pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut vuoden 2025 aikana.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen kuntien toimialajakauma painottuu etenkin teollisuuteen, rakentamiseen ja kuljetukseen sekä varastointiin. Yrityksiä alueella on yhteensä noin 12 000 kappaletta, mutta todellisten aktiivisten yritysten määrä on pienempi. Osalla tilastoiduista yrityksistä ei ole aktiivista liiketoimintaa.

Työpaikkaomavaraisuus

Työpaikkaomavaraisuus vaihtelee, mutta monissa kunnissa se on pääosin korkea. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnassa asuvien työllisten määrä on lähellä kunnassa sijaitsevien työpaikkojen määrää. Äänekoskella, Kyyjärvellä ja Viitasaarella omavaraisuus on ollut vuonna 2023 yli sata, mikä tarkoittaa sitä, että kunta työllistää myös muiden kuntien asukkaita.

Uuraisilla ja Laukaassa asuinkunnan ulkopuolella työssäkäyviä on enemmän kuin asuinkunnassa työssäkäyviä. Kivijärvellä ja Hankasalmeella pendelöinti kunnan ulkopuolelle on myös tyypillistä, ja lähes yhtä moni pendelöi, kuin käy työssä omassa asuinkunnassaan. Hyvät liikenneyhteydet mahdollistavat työpaikan löytymisen lähikunnista.

Koulutus ja oppilaitokset

Koulutustarjonta pohjoisen Keski-Suomen alueella keskittyy toisen asteen koulutukseen, ammattikorkeakoulutukseen sekä aikuiskoulutukseen. Tavoitteena on vastata paikallisten yritysten ja työelämän tarpeisiin.

Keskeinen toimija on Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto (POKE). Pokella on toimipisteitä Äänekoskella, Laukaassa, Saarijärvellä ja Viitasaarella. Koulutuksia on mm. kaupan- ja hallinnon alalta, maa- ja metsätalouden alalta, palvelualoilta, tekniikan- ja ICT:n aloilta sekä sosiaali- ja terveysalalta. POKE tekee yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kanssa ja tarjoaa mm. polkuopintoja, joiden kautta voi siirtyä korkeakoulututkintoihin. Poke on mukana kahdeksan vuoden mittaisessa toisen asteen toiminnanohjauskokeilussa. Kokeilu tarjoaa mahdollisuuksia vastata työnantajien osaamistarpeisiin kouluttamalla työnhakija-asiakkaita työelämälähtöisesti.

Karstulan evankelinen opisto eli KEO-Karstula toimii monialaisena vapaan sivistystyön ja ammatillisena oppilaitoksena. Opiston koulutuslinjoja ovat hoiva-ala, kasvatus- ja ohjausala, käsityöilmaisu, terveysliikunta ja maahanmuuttajille tarkoitettu suomen kieleen ja suomalaiseen yhteiskuntaan perehdyttävä koulutus. Avoimen yliopiston

arvosanaopintoja voidaan liittää opiskeluohjelmaan. Lisäksi opistossa järjestetään lyhytkestoisia vapaan sivistystyön ja ammatillisia kursseja vuosittain useita.

Alueella on myös useita lukioita mm. Äänekoskella, Viitasaarella, Saarijärvellä, Pihtiputaalla, Kinnulassa, Konnevedellä ja Karstulassa. Niissä kunnissa, joissa omaa lukiota ei välttämättä ole, on toisen asteen opiskelu järjestetty seudullisessa yhteistyössä. Tällainen yhteistyö toimii esimerkiksi Kannonkoskella. Aikuiskoulutusta tarjoaa myös yksityiset oppilaitokset ja alueella toimivat kansalaisopistot.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella Saarijärvellä toimii biotalousinstituutti, jossa edistetään bioenergian tuotantoa, jalostusta ja käyttöä sekä siihen liittyvää yrittäjyyttä. Biotalousinstituutti on yksi Jyväskylän ammattikorkeakouluopiskelijoiden oppimisympäristö. Muiden korkeakoulututkintojen osalta hakeudutaan yleensä Jyväskylään tai muihin suurempiin opiskelijakaupunkeihin. Jamk (Jyväskylän ammattikorkeakoulu) tarjoaa monimuoto-opintoja ja etäopetusta, mikä mahdollistaa opiskelun myös pohjoisessa Keski-Suomessa.

Valtakunnalliset ja paikalliset tavoitteet ja arvot

Työllisyysalueille on asetettu valtakunnallisia ja paikallisia tavoitteita sekä toiminnan arvoja, jotka eivät varsinaisesti liity strategiaan toimeenpanoon, mutta on hyvä tunnistaa taustalla olemassa olevaksi.

Valtakunnalliset tavoitteet:

- Yhdenvertaiset palvelut
- Työllisyyden parantaminen erityisesti heikommassa asemassa olevien osalta
- Työllistymisen nopeuttaminen
- Elinvoiman vahvistaminen

Paikalliset painotukset:

- Lähipalvelut asiakkaille
- Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen
- Heikommassa asemassa olevien palvelujen varmistaminen

- Kustannustehokkuus ja läpinäkyvyys

Toiminta nojaa seuraaviin arvoihin

- Oikeudenmukaisuus
- Tehokkuus
- Asiakslähtöisyys
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Kärkitavoitteet ja toimenpiteet

Vaikuttavat elinkeinot

Olemme mukana mahdollistamassa työvoiman saatavuutta ja elinkeinoiden kasvua.

- Lisäämme työnantaja- ja oppilaitosyhteistyötä ja kehitämme rekrytoinnin tukea

Mittarit:

- Työttömyysaste (työllisyysalueen vuoden ka.)
- Työnantajakontaktointien määrä (eri yrityksiin)

Tavoite: Työn ja tekijän kohtaannon parantaminen

Toimenpiteet:

- Lasketaan työttömyysastetta ja lyhennetään työttömyysjaksoja erityisesti nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja kotoutujien kohdalla.
- Tiivistetään yhteistyötä työnantajien kanssa kohtaanto-ongelmien ratkaisemiseksi.
- Otetaan käyttöön ja pilotoidaan uusia rekrytointimalleja ja työnvälityksen toimintatapoja.

Tavoite: Työnantajayhteistyön ja muutosturvan vahvistaminen

Toimenpiteet:

- Syvennetään alueellista yhteistyötä yritysten ja muiden työnantajien kanssa.
- Reagoidaan nopeasti äkillisiin muutostilanteisiin ja tarjotaan muutosturvapalvelut tehokkaasti.
- Turvataan työvoiman saatavuus ja minimoidaan irtisanomisten negatiiviset vaikutukset.

Tavoite: Joustavien ja työelämälähtöisten koulutusratkaisujen kehittäminen

Toimenpiteet:

- Suunnitellaan ja toteutetaan lyhytkestoisia, työelämän tarpeisiin vastaavia koulutuksia.
- Edistetään koulutusten kustannustehokkuutta sekä saavutettavuutta.
- Kohdennetaan osaamisen päivittämistä vastaamaan alueen työvoimatarpeita.

Kestävä ympäristö

Olemme vastuullinen ja kestävä työelämän edistäjä.

- Vähennämme rakenteellista työttömyyttä ja mahdollistamme resurssien tehokkaan käytön palveluissa.

Mittarit:

- Pitkäaikaistyöttömien määrä
- Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä

Tavoite: Oikea-aikaisten ja vaikuttavien palvelujen varmistaminen

Toimenpiteet:

- Puretaan vuoden 2025 aikana kertynyt suunnitelmavelka systemaattisesti.
- Kohdennetaan asiakastyön resurssit niille asiakasryhmille, joilla on suurin työllistymispotentiaali tai tuen tarve.

- Seurataan palveluiden oikea-aikaisuutta keskeisenä vaikuttavuusmittarina ja tehdään tarvittavat korjaukset.

Tavoite: Tiedolla johtamisen vahvistaminen

Toimenpiteet:

- Otetaan Power BI -raportointi käyttöön johdon, asiantuntijoiden ja kuntien päätöksenteon tueksi.
- Hyödynnetään KEHA-keskuksen ja ELY-keskuksen tarjoamaa tilastotietoa aktiivisesti ja läpinäkyvästi.
- Tehostetaan tiedon käyttöä ennakkoinnissa ja palvelujen kohdentamisessa.

Hyvä elämä

Alueemme asukkailla on mahdollisuus työhön, osallisuuteen ja hyvään arkeen.

Kehitämme sujuvaa ja saavutettavaa palveluympäristöä sekä vahvistamme asukkaiden osallistamista.

Mittarit:

- Asiakastyytyväisyys
- Järjestettyjen asiakasraatien määrä

Tavoite: Paikallisuuden ja lähipalveluiden vahvistaminen

Toimenpiteet:

- Vakiinnutetaan kuntakohtainen vastuuasiantuntijamalli.
- Kohdataan asiakkaat kasvokkain heidän omassa kotikunnassaan.
- Räätelöidään palvelut paikallisen työmarkkinatilanteen ja yrityssectän tarpeisiin.

Tavoite: Henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen vahvistaminen

Toimenpiteet:

- Varmistetaan henkilöstön jatkuva perehdytys, koulutus ja työnohjaus.

- Tehostetaan osaamisen kehittämistä ja tuetaan työssä jaksamista.
- Seurataan työhyvinvointia Pulssi-kyselyillä ja toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet nopeasti.

Mittarit

Vuosi			2026
Tuloskortti			Tavoitetaso
Vaikuttavat elinkeinot			
	Olemme mukana mahdollistamassa työvoiman saatavuutta ja elinkeinon kasvua		
	Lisäämme työnantaja- ja oppilaitosyhteistyötä ja kehitämme rekrytoinnin tukea		
		Työttömyysaste (työllisyysalueen vuoden ka.)	13%
		Työnantajakontaktointien määrä (eri yrityksiin)	500
Kestävä ympäristö			
	Olemme vastuullinen ja kestävä työelämän edistäjä		
	Vähennämme rakenteellista työttömyyttä ja mahdollistamme resurssien tehokkaan käytön palveluissa		
		Pitkäaikaistyöttömien määrä	1500
		Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	500
Hyvä elämä			
	Alueemme asukkailla on mahdollisuus työhön, osallisuuteen ja hyvään arkeen		
	Kehitämme sujuvaa ja saavutettavaa palveluympäristöä sekä vahvistamme asukkaiden osallistamista		
		Asiakastyytyväisyys	3,8
		Järjestettyjen asiakasraatien määrä	4

Raportointi ja seuranta

Työllisyysalueen toimenpideohjelma on laadittu vuosille 2026–2028. Työllisyysalueen johtotiimi vastaa ohjelman seurannasta ja raportoi tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta työllisyysaluelautakunnalle vuosittain ja kerran valtuustokaudessa valtuustolle.